

Marie Horáková, Těšany

Svoje dětství a mládí jsem prožila ve vesnici Borkovany na okrese Břeclav. Již na základní škole mne bavily ruční práce, šití a kreslení. Po roce učení na pánskou krejčovou jsem přešla na Textilní průmyslovku V Brně a maturovala na oboru výtvarník scénických kostýmů. V roce 1984 jsem začala pracovat v oděvním družství Vkus Brno, nejdříve na obchodním oddělení a později na modelárně. V roce 1995 po mateřské dovolené, jsem z důvodu organizačních změn Vkus opustila. Od té doby pracuji na živnostenský list a to převážně na výrobě lidových krojů. Při své práci se snažím vyhovět přání zákazníka, ale také dodržet základní prvky daného regionu či oblasti. Používám, pokud to jde, tradičních materiálů i postupů. Snažím se dbát na celkový vzhled kroje nebo jeho části a také na jeho praktičnost v oblékání a nošení.

Zabývám se jak lidovým oděvem mužským tak i ženským – všedním i svátečním. U mužů jsou to většinou košile, korduly, kalhoty, marinky nebo kabáty, u žen pak spodničky, rukávce, kordulky, kacabajky, marinky, vrchní sukně, zástěrky, kapesníčky a jiné drobnosti. Kroje a jejich části nejen ušiji na míru, ale také ručně vyšiji a dozdobím. U výšivek a zdobení se inspiroji ráda starými vzory. Pokud si zákazník přeje, spodničky a rukávce naškrobím a vyžehlím. Zaměřuji se hlavně na oblasti Hanáckého-Slovácka - severní i jižní, a Brněnsko. Ale nebráním se ani jiným regionům, takže jsem se už zatoulala i na Hanou, Valašsko, Podluží, Kyjovsko.... Je pro mě vždy zajímavé, vytvářet něco nového.

Láska k starým a tradičním věcem jsem vnímala od mala. Již jako čtyřleté mi i mým sestrám ušily babička s maminkou lidové kroje, které jsme každý rok oblékaly. V letech 1980-1982 jsem Borkovanské hody protančila jako stárka. V této době jsem také jezdila do vedlejších Klobouk u Brna do národopisného souboru, který vedl pan Pilát. Tanec mne bavil a tak jsem uvítala v roce 1993 možnost stát se zakládajícím členem nového tanečního souboru a to v Krumvíři. Spolupracovala jsem na výrobě krojů pro potřeby souboru.

Když jsem přišla do Těšan, tak jsem nechápala, proč se zde nosí kyjovský kroj. Po 2. světové válce se v Těšanech tradiční lidový kroj vytratil a v hody se začal používat kroj z půjčoven. V roce 1990 začaly Těšanské ženy pořádat „Babské hody“ a v této souvislosti vznikla myšlenka obnovit tradiční těšanský kroj. Naštěstí byly dochované části kroje a fotografie. Byla jsem pozvána ke spolupráci a společně jsme navštívily v Etnografickém muzeu v Brně Dr. Ludvíkovou. Další Babské hody již byly v těšanských krojích.

V roce 1996 jsem na škole začala vést dětský taneční kroužek, ze kterého časem vznikl národopisný soubor Lušnáček. Výběr písní i choreografii jsem si tvořila sama.

Od roku 2000 se starám o Těšanské obecní a orelské kroje, které jsem šila. Dva roky jsem měla na starosti Telnické kroje. Od roku 1998 pracuji kulturní komisi, starám se o kulturní kroniku, pomáhám při organizování Slavností na pomezí dvou regionů a Babských hodů.

Od roku 1999 chystám dvakrát ročně výstavu na těšanské kovárně: na Květnou neděli - různá témata (staré hračky, staré nádobí, svatební šaty, kraslice, krojované panenky, staré žehličky...), na první adventní víkend – betlémy. V roce 2006 jsem měla samostatnou výstavu krojů v Blučině.

V roce 2009 byl otevřen keramický kroužek pro dospělé, do kterého jsem začala chodit a učit se pracovat s hlínou.